

Profilaktyka społeczna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Profilaktyka społeczna
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-PS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	9
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Lidia Wawryk

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą.
- pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki w szkole i środowisku pozna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych.
- pozna specyfikę oddziaływań profilaktycznych adresowanych do wybranych form niedostosowania społecznego (m.in. adresowanych do osób z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością ruchową, chorych przewlekle oraz osób z zaburzeniami ze spectrum autyzmu).

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki resocjalizacyjnej i niedostosowania społecznego.

Zakres tematyczny

Problematyka wykładu:

Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z różnymi ograniczeniami w tym: niepełnosprawności intelektualnej i ruchowej, chorych przewlekle i osób ze spectrum autyzmu. Podstawowe zasady, formy i podstawy prawne tworzenia programów profilaktyki. Programy i działania profilaktyczne. Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji.

Profilaktyka w działalności szkoły. Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne. Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.

Przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych

Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych.

Problematyka ćwiczeń:

Ogólne informacje o profilaktyce społecznej (kontrowersje terminologiczne, wyjaśnienie pojęć;

Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje. Modele profilaktyki);

Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Profilaktyka w działalności szkoły.

Programy i działania profilaktyczne.

Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.

Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne (przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych);

Rola diagnozy w projektowaniu programów i realizacji działań profilaktycznych, Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.

Poznanie ogólnych działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw. Specyfika pracy z osobami z niepełnosprawnościami przejawiającymi wybrane formy niedostosowania społecznego.

Metody kształcenia

wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

ćwiczenia: gry symulacyjne, praca w grupach, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: B.2.W9. wymienia działania profilaktyczne w szkole: konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, promocję i ochronę zdrowia uczniów; diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia; B.2.W12. nazywa cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych; istotę programu wychowawczego; zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu i uczniów w szkole oraz poza nimi (zajęcia terenowe, wycieczki); potrzebę ochrony zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego; znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych;	• PS_W-02 • PS_W-12	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • test	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie umiejętności absolwent potrafi: B.2.U1. rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty; B.2.U4. projektować działania profilaktyczne w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;	• PS_U-04 • PS_U-11	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • przygotowanie projektu • test	• Ćwiczenia
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: B.2.K1. dążenia do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy; B.2.K2. podejmowania profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej;	• PS_K-03	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład: pisemny testowy z pytaniami otwartymi. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi. Ocenę końcową wylicza się na podstawie punktów uzyskanych z testu zaliczeniowego, które są przeliczane na stopnie według skali 94-100%=5,0, 85-93%=4,5, 76-84%=4,0, 68-75%=3,5, 60-67%= 3,0, 0-59%=2.

Ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe/test - warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi ; opracowanie problemowe zagadnień oraz ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń i wykładu.

Dozwolona jest jedna nieobecność na zajęciach bez konieczności jej zaliczania. Każdą kolejną nieobecność student zobowiązany jest zaliczyć na konsultacjach (dopuszczalne jest odrobienie zajęć z inną grupą). Studenci, którzy mają przyznany IOS (udział w zajęciach 50%-60%, wywiązanie się z ustalonych indywidualnie warunków zaliczenia).

Literatura podstawowa

1. Borzucka-Sitkiewicz K., Kowalczevska-Grabowska K. *Profilaktyka społeczna. Aspekty teoretyczno-metodyczne*, Katowice 2013.
2. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Kraków, 2015.
3. Deptuła M., Potorska A., Borsich Sz. (red.). *Wczesna profilaktyka problemów w rozwoju psychospołecznym i ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży*. Warszawa 2018.
4. Gaś Z. B., *Profilaktyka w szkole*. Warszawa 2006.
5. Szymańska J., *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Warszawa 2002

Literatura uzupełniająca

1. Jędrzejko M.Z. i in., *Narkotyki i dopalacze. Zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie zachowań, profilaktyka*, Warszawa 2016.
2. Kowalski M i in., *Profilaktyka społeczna - edukacja - zdrowie. Twórcze wiązanie teorii i praktyki*, Zielona Góra 2018.
3. Maisto S.A., Galizio M., Connors G.J., *Uzależnienia, Zażywanie i nadużywanie*, Warszawa 2000.
4. Olweus D., Limber S. P., *Bullying in school: Evaluation and dissemination of the Olweus Bullying Prevention Program*. American Journal of Orthopsychiatry, 2010, 80.
5. Wojcieszek K., Szymańska J., Standardy jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych realizowanych w szkołach i placówkach oświatowych, www.cmppp.edu.pl/profilaktyka

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Lidia Wawryk (ostatnia modyfikacja: 19-04-2022 15:38)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ